

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-1, 2026**

**IMPROVING SELF-GOVERNANCE IN THE LEGAL
PROFESSION OF UZBEKISTAN: PROBLEMS,
TRANSFORMATION, AND PROSPECTS**

Zokirova Diyora Alibek qizi,

Master's student in the specialization of Advocacy at Tashkent State University of Law.

Email: @mamurjonovadiyora7@gmail.com

Abstract. This thesis examines the issues of improving self-governance mechanisms within the legal profession of Uzbekistan. Based on international standards, particularly those developed by the United Nations, as well as European practices, the current state of the national system is analyzed. Key aspects such as the independence of the legal profession, professional ethics, internal governance mechanisms, and digitalization processes are explored. The study identifies institutional constraints, insufficient internal control mechanisms, and underdeveloped professional standards as major challenges. The research proposes scientifically grounded recommendations aimed at transforming the legal profession in line with international standards.

Keywords: legal profession, self-governance, independence of lawyers, international standards, transformation, professional ethics, internal control, digitalization.

**O‘ZBEKISTONDA ADVOKATURA FAOLIYATIDA O‘ZINI O‘ZI
BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH: MUAMMOLAR,
TRANSFORMATSIYA VA ISTIQBOLLAR**

Zokirova Diyora Alibek qizi

Toshkent davlat yuridik universiteti Advokatlik faoliyati mutaxassisligi
magistratura talabasi

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-1, 2026**

Email: @mamurajonovadiyora7@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur tezisda O‘zbekiston advokatura tizimida o‘zini o‘zi boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish masalalari tahlil qilinadi. Tadqiqotda xalqaro standartlar, xususan United Nations tomonidan belgilangan prinsiplar hamda Yevropa advokatura amaliyoti tajribasi asosida milliy tizimning mavjud holati baholanadi. Advokatura institutining mustaqilligi, kasbiy etikasi, ichki boshqaruv mexanizmlari va raqamlashtirish jarayonlari kompleks yondashuv asosida o‘rganiladi. Muammolar sifatida institutsional cheklovlar, ichki nazoratning yetarli darajada ishlamasligi va kasbiy standartlar rivojlanishidagi kamchiliklar ko‘rsatib o‘tiladi. Tadqiqot natijasida advokatura faoliyatini transformatsiya qilishning ustuvor yo‘nalishlari hamda uni xalqaro standartlarga mos ravishda rivojlantirish bo‘yicha ilmiy asoslangan takliflar ishlab chiqilgan.

Kalit so‘zlar: advokatura, o‘zini o‘zi boshqarish, advokat mustaqilligi, xalqaro standartlar, transformatsiya, kasbiy etika, ichki nazorat, raqamlashtirish.

**СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ САМОУПРАВЛЕНИЯ В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ
АДВОКАТУРЫ УЗБЕКИСТАНА: ПРОБЛЕМЫ, ТРАНСФОРМАЦИЯ И
ПЕРСПЕКТИВЫ**

Зокирова Диёра Алибек кизи,

магистрантка по специальности «Адвокатская деятельность» Ташкентского
государственного юридического университета

Email: @mamurajonovadiyora7@gmail.com

Аннотация. В тезисе рассматриваются вопросы совершенствования механизмов самоуправления в системе адвокатуры Узбекистана. На основе международных стандартов, включая принципы United Nations, а также европейского опыта, проводится анализ современного состояния национальной

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-1, 2026**

системы. Исследуются такие аспекты, как независимость адвокатуры, профессиональная этика, внутренние механизмы управления и процессы цифровизации. В качестве основных проблем выделяются институциональные ограничения, недостаточная эффективность внутреннего контроля и несовершенство профессиональных стандартов. По результатам исследования сформулированы научные выводы и практические рекомендации по трансформации адвокатуры в соответствии с международными требованиями.

Ключевые слова: адвокатура, самоуправление, независимость адвоката, международные стандарты, трансформация, профессиональная этика, внутренний контроль, цифровизация.

Kirish

Zamonaviy huquqiy davlat sharoitida advokatura institutini rivojlantirish va uning o‘zini o‘zi boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish xalqaro standartlar hamda ilg‘or xorijiy tajribalarni hisobga olgan holda amalga oshirilishi zarur. Advokatura nafaqat milliy huquq tizimining tarkibiy qismi, balki fuqarolik jamiyati institutlari tizimida muhim o‘rin tutuvchi, inson huquq va erkinliklarini himoya qiluvchi mustaqil professional tuzilma hisoblanadi. Shu bois uning faoliyati xalqaro miqyosda e‘tirof etilgan prinsiplar bilan uyg‘un holda rivojlanishi lozim¹.

Advokatura faoliyatining asosiy xalqaro standartlari, avvalo, Birlashgan Millatlar Tashkiloti tomonidan qabul qilingan hujjatlarda o‘z aksini topgan. Xususan, “Advokatlar roliga oid asosiy prinsiplar” advokatura institutining mustaqilligi, advokatlarning erkin faoliyat yuritishi hamda ularning kasbiy huquqlarini himoya qilishning universal mezonlarini belgilaydi. Mazkur hujjatga ko‘ra, advokatlar o‘z kasbiy faoliyatini hech

¹ Sud va huquqni muhofaza qiluvchi organlar. Advokatura. Darslik. / T.: “Yuridik adabiyotlar publish” nashriyoti, 2024. –448 b

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-1, 2026**

qanday bosim yoki aralashuvsiz amalga oshirishi lozim, davlat esa ularning faoliyati uchun zarur huquqiy va institutsional sharoitlarni yaratishi shart. Bu yondashuv advokatura faoliyatida o‘zini o‘zi boshqarish mexanizmlarining muhimligini ham tasdiqlaydi².

Milliy huquqiy adabiyotlarda ham advokatura institutining mustaqilligi va o‘zini o‘zi boshqarish prinsipi uning samarali faoliyat yuritishining asosiy sharti sifatida baholanadi. Xususan, advokatura tizimi professional hamjamiyat tomonidan boshqarilishi, kasbiy standartlar va etik qoidalar advokatlarning o‘zlari tomonidan shakllantirilishi zarurligi ta’kidlanadi. Bu esa advokatura tizimida davlat nazorati va kasbiy mustaqillik o‘rtasida muvozanatni ta’minlashga xizmat qiladi.

Yevropa huquqiy makonida advokatura faoliyatini tartibga solishda CCBE tomonidan ishlab chiqilgan standartlar alohida ahamiyatga ega. “Yevropa huquqiy kasbining asosiy prinsiplari Xartiyasi” advokatlik faoliyatining fundamental tamoyillarini belgilab, advokat mustaqilligi, mijoz manfaatlariga sodiqlik, advokatlik sirining daxlsizligi, manfaatlar to‘qnashuviga yo‘l qo‘ymaslik hamda kasbiy halollik kabi prinsiplarni asosiy mezon sifatida belgilaydi³. Ushbu prinsiplar advokatura institutining nafaqat huquqiy, balki axloqiy asoslarini ham mustahkamlaydi.

Xalqaro va xorijiy ilmiy manbalar tahlili shuni ko‘rsatadiki, advokatura tizimining samaradorligi, avvalo, o‘zini o‘zi boshqarish mexanizmlarining rivojlanganlik darajasi bilan belgilanadi. Rivojlangan davlatlarda advokatlar palatalari mustaqil faoliyat yuritadi, ichki boshqaruv tizimi advokatlarning o‘zlari tomonidan shakllantiriladi va kasbiy

² United Nations. *Basic Principles on the Role of Lawyers*. – Adopted by the Eighth United Nations Congress on the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders, Havana, 1990. – URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/basic-principles-role-lawyers>

³ Council of Bars and Law Societies of Europe. *Charter of Core Principles of the European Legal Profession*. – 2006.

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-1, 2026**

faoliyat ustidan nazorat ichki mexanizmlar orqali amalga oshiriladi. Bu esa advokatura institutining xolisligi, barqarorligi va ishonchliligini ta’minlaydi.

Shu bilan birga, ilg‘or tajribada kasbiy standartlar va etik kodekslarning rivojlanganligi alohida ahamiyatga ega. Advokatlarning kasbiy faoliyati aniq mezonlar asosida tartibga solinadi, ularning buzilishi esa samarali intizomiy mexanizmlar orqali nazorat qilinadi. Bundan tashqari, advokatlar uchun uzluksiz malaka oshirish tizimi yo‘lga qo‘yilgan bo‘lib, bu ularning professional darajasini muntazam ravishda oshirib borishga xizmat qiladi⁴.

Hozirgi bosqichda advokatura tizimini rivojlantirishda raqamlashtirish jarayonlari muhim ahamiyat kasb etadi. Elektron sud tizimlari, onlayn yuridik xizmatlar va raqamli hujjat aylanishi advokatura faoliyatining samaradorligini oshirib, aholining yuridik yordamga kirish imkoniyatlarini kengaytiradi. Bu esa advokatura institutini isloh qilish va takomillashtirishning ustuvor yo‘nalishlaridan biri sifatida namoyon bo‘ladi⁵.

Yuqoridagi xalqaro standartlar va ilg‘or tajribalarni umumlashtirgan holda, O‘zbekiston advokatura tizimini rivojlantirishning asosiy transformatsiya yo‘nalishlarini belgilash mumkin. Ular qatoriga advokatura institutining institutsional mustaqilligini kuchaytirish, o‘zini o‘zi boshqarish organlarining vakolatlarini kengaytirish, kasbiy standartlar va etik nazorat tizimini takomillashtirish, advokatlar malakasini oshirishning uzluksiz tizimini rivojlantirish hamda raqamli texnologiyalarni keng joriy etish kiradi.

Xulosa

⁴ Пулатов Ю.С., Тулаганова Г.З. Тергов ҳаракатларида ҳимоячи иштирокининг муаммолари. – Т.: ТДЮУ, 2018.

⁵ Iqtisodiy protsessual huquq / Z.N. Esanova tahriri ostida. – Т.: TDYU, 2019.

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-1, 2026**

Umuman olganda, advokatura tizimini xalqaro standartlar asosida transformatsiya qilish uning mustaqilligini mustahkamlash, faoliyat samaradorligini oshirish va fuqarolarning huquq hamda erkinliklarini yanada ishonchli himoya qilishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Advokatura to‘g‘risida. – O‘zbekiston Respublikasi Qonuni. 1996-yil 27-dekabr (o‘zgartirish va qo‘shimchalar bilan). – URL: <https://lex.uz/docs/54503>

2. United Nations. *Basic Principles on the Role of Lawyers*. – Havana, 1990. – URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/basic-principles-role-lawyers>

3. Council of Bars and Law Societies of Europe. *Charter of Core Principles of the European Legal Profession*. – Brussels, 2006. – URL: https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/DEONTOLOGY/EN_Charter_of_core_principles.pdf

4. International Commission of Jurists. *The Independence of Lawyers in Eastern Europe*. – Geneva, 2016. – URL: <https://www.icj.org/wp-content/uploads/2016/07/Europe-independence-of-lawyers-Publications-Reports-2016-ENG.pdf>

5. OECD. *Regulatory Policy in Transition Economies*. – Paris: OECD Publishing, 2010. – URL: <https://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/44529124.pdf>

6. Baldwin R., Cave M., Lodge M. *Understanding Regulation: Theory, Strategy, and Practice*. – Oxford: Oxford University Press, 2012.

7. Abel R.L., Lewis P.S.C. (eds). *Lawyers in Society: The Common Law World*. – Berkeley: University of California Press, 1988.

8. Pilipenko Yu.S. *Professionalnaya etika advokata: kommentariy*. – Moskva, 2016.